

Bol kod osoba sa spinalnim ozljedama

Mr.sc. Lidija Fumić Dunkić, dr.med.
Ambulanta za liječenje boli
KBC Sestre milosrdnice

Bol

IASP :

“Bol je neugodan emocionalni i osjetni doživljaj povezan sa stvarnim ili potencijalnim oštećenjem tkiva”

International Association for the Study of Pain: IASP terminology, 2009

- Značajan klinički, socijalni i ekonomski problem s duboko negativnim utjecajem na kvalitetu života.

Phillips CJ. (2006) Economic burden of chronic pain. Expert Rev. Pharmacoecon. Outcomes Res. 6(5): 591-601

Klasifikacija boli- prema trajanju

Akutna

- - uzrokovana je ozljedom, kraćeg trajanja (do 3 mjeseca) - dok se ne razriješi patologija u podlozi.

Primjer:

- ozljeda/traume, pritisak, kirurški zahvati, upale, glavobolje, zubobolje, menstruacijska bol, kolike

Kronična

- - kontinuirana bol, produženog trajanja (> 3 mjeseca) i nakon vremena cijeljenja i praćena neadekvatnom funkcionalnom sposobnošću **POZADINSKA BOL**
- - kod stabilne kronične boli čestu su prolazna probijanja boli koje se opisuju kao **PROBIJAJUĆA BOL**

Klasifikacija kronične boli – prema patofiziologiji

Nociceptivna

Somatska

Visceralna

- kosti,
- mišići,
- koža,
- potkožje

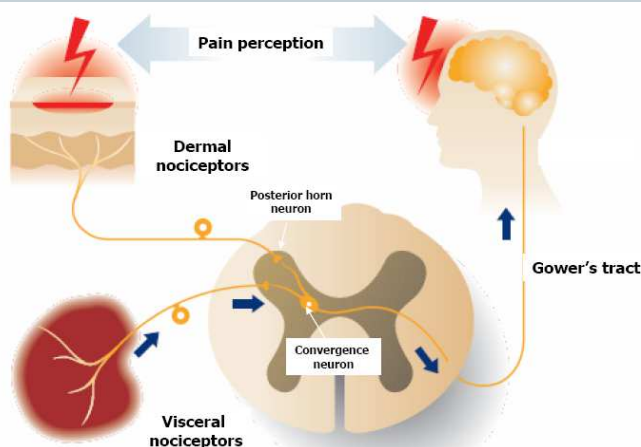
Neuropatska

Periferna

Centralna

- postherpetička neuralgija,
- trigeminalna neuralgija,
- dijabetička polineuropatija

- spinalna ozljeda
- post CVI
- fantomska bol,
- bol kod MS

Neuropatska bol

- Iradijuća bol
- Bolesnik ju opisuje kao **žarenje, pečenje, trnce, mravinjanja, struje**
- Mehanizam boli: dermatomska /**periferna**/, nedermatomska /**centralna**/

- **SPONTANA BOL** - kontinuirana ili povremena žareća, sjevajuća, bol nalik udarima struje.
- **HIPERALGEZIJA** - pojačavajući i neuobičajeno intenzivan bolni odgovor na slab bolni podražaj.
- **ALODINIJA** - bolni odgovor na bezbolan podražaj.
- **PARESTEZIJE** - abnormalne i neugodne ali bezbolne, spontane ili potencirane senzacije.
- **DIZESTEZIJE** - neugodne abnormalne senzacije žarenja, sjevanja.

Bol kod spinalne ozljede

- ⦿ Razni tipovi kronične boli
- ⦿ Periferna i centralna neuropatska bol
- ⦿ Bolni mišićni spazmi
- ⦿ Visceralna bol
- ⦿ Psihološki aspekti boli-stres, ljutnja, depresija, anksioznost

Mišično skeletna bol

- ⦿ Traumatska oštećenja mišića, kosti i zglobova
- ⦿ Inflamatorni procesi u tetivama
- ⦿ Mišični spazmi
- ⦿ Instabilitet kralježnice

Bol u ramenima

- Prevalencija 50-95%
- Diferencijalno dijagnostički:
 - Ruptura rotatorne mašete
 - Mišićna bol
 - Atritis
 - Rdikulopatija

Bol u laktu i šaci

- Lakat: 32%
- Šaka : 48%
- Diferencijalno dijagnostički:
 - Epikondilitis/tendinitis
 - Burzitis
 - Sindrom karpalnog kanala
 - Artritis

Terapija

- ⦿ Anti-inflamatorni lijekovi
- ⦿ Opioidi
- ⦿ Regionalni blok
- ⦿ Akupunktura
- ⦿ Kirurške tehnike

Mišićni spazmi

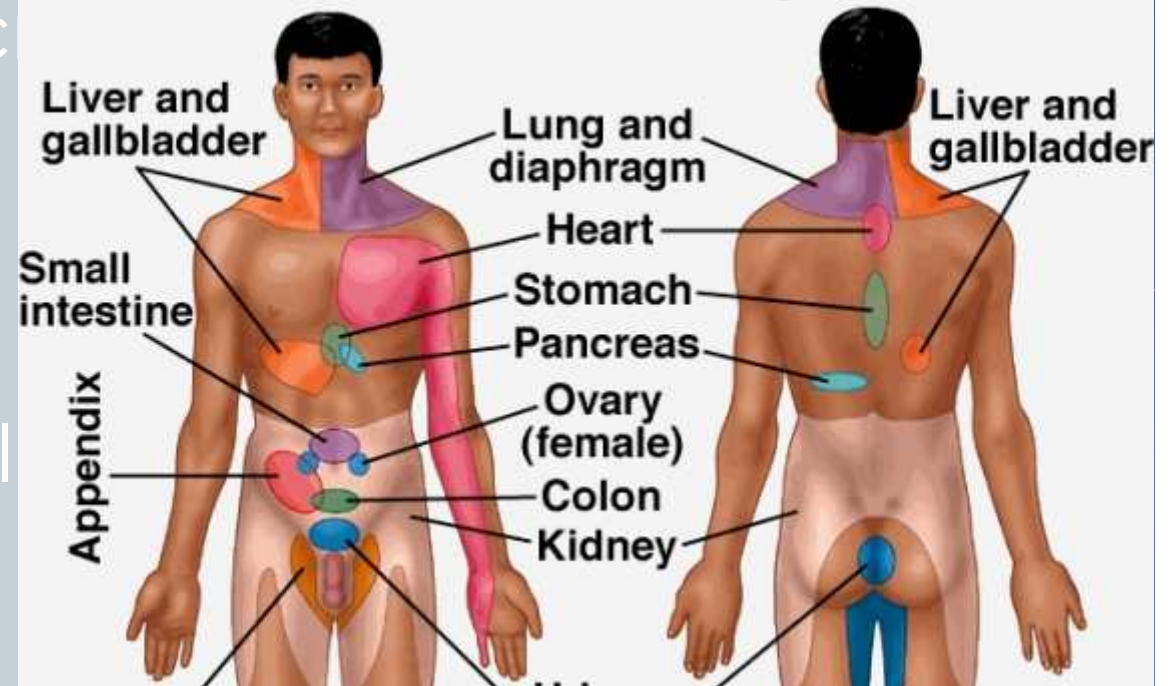
- Anti-imflamatorni lijekovi
- Anti-spazmolitici – Baclofen
- Interventne tehnike – ugradnja intratekalne bakofenske pumpe

Visceralna bol

- Prsni koš, abdomen, zdjelica
- 1/3 pacijenata sa spinalnom ozljedom duže od 10 godina – teška, smanjuje QoL
- Akutni abdomen
- Infekcija mokrać
- Opstipacija
- Unos hrane
- Stres
- Neuropatska bol

Copyright © The McGraw-Hill Companies, Inc. Permission required for reproduction or display.

Referred Pain Regions

Neuropatska bol

- Iznad razine ozljede
 - Ispod razine ozljede
 - Ostala
-
- Periferna i centralna
 - Vezana je za područje senzorne abnormalnosti (ispod razine ozljede medule spinalis, sindrom karpalnog kanala, torakotomija)

Liječenje neuropatske boli

- Antidepresivi – triciklički,
Inhibitori ponovne pohrane
serotonina i noradrenalina
- Antiepileptici: pregabalin, gabapeptin,
lamotrigin
- Kombinirana terapija
- Opijati

Liječenje neuropatske boli

- Kognitivno-bihervioralna terapija
- Biofeedback
- TENS
- Kapsaicin
- Stimulacijske elektrode ugrađene u epiduralni prostor
- Hipnoza

Hvala na pozornosti!

